

[αφιέρωμα]

Καινοτομία:

Βασικός πυλώνας του νέου παραγωγικού μοντέλου της χώρας

Από την **Κυρέλλα Πέτρου**

Οι επιχειρηματίες που ακολούθουν αυτές τις πρακτικές και επενδύουν στην καινοτομία εκτιμούν ότι ο συνδυασμός της επιχειρηματικότητας, του ανθρώπινου δυναμικού και των νέων τεχνολογιών αποτελεί το «κλειδί»

τη μόνη διέξοδο από την κρίση

INNOVATION

Τίποτα δεν είναι πιο ισχυρό από μια ιδέα που έχει έρθει ο καιρός της να υλοποιηθεί. Η καινοτομία αποτελεί ζητούμενο και ανταγωνιστικό πλεονέκτημα για τις υπηρεσίες και τα προϊόντα των ελληνικών επιχειρήσεων. Είναι ο καθοριστικός παράγοντας, εκείνος που συνέβαλε στην ανάκαμψη και την αύξηση των εξαγωγών τους κατά την περίοδο της οικονομικής κρίσης.

Η προώθηση της καινοτομίας αποτελεί μονόδρομο για την οικονομική ανάπτυξη, και τα τελευταία χρόνια έχει κάνει την εμφάνισή του ένας σημαντικός αριθμός επιχειρήσεων – τόσο νέων όσο και παλαιότερων– οι οποίες αξιοποιούν τεχνολογίες κάθε είδους και δημιουργούν καινούργια επιχειρηματικά μοντέλα, με αποτέλεσμα να δραστηριοποιούνται με μεγάλη επιτυχία τόσο στην Ελλάδα όσο και στο εξωτερικό.

Η εποχή μας θεωρείται πρόσφορη για καινοτομίες. Η επιλογή της ποιότητας έναντι της ποσότητας, η αξιοποίηση συγκριτικών πλεονεκτημάτων σε συνδυασμό με την ένταξη της χρήσης του Διαδικτύου σε όλες τις επιχειρηματικές λειτουργίες δημιουργούν μια νέα επιχειρηματική κουλτούρα, τη «νέα επιχειρηματικότητα», που συντίθεται από τη στροφή σε εξειδικευμένα προϊόντα και υπηρεσίες, την περιβαλλοντικά φιλική επιχειρηματική δραστηριότητα και τη χρήση των νέων τεχνολογιών, και ειδικότερα του Διαδικτύου και των εφαρμογών του.

Ένα επιχειρηματικό σχέδιο, ωστόσο, για να αποδώσει απαιτεί αποτελεσματική υλοποίηση. Αυτή, με τη σειρά της, απαιτεί από τη μία την ανάπτυξη, την κινητοποίηση και την αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού και από την άλλη την αξιοποίηση των σύγχρονων τεχνολογιών.

Σύμφωνα με την περιγραφή του Εθνικού Κέντρου Τεκμηρίωσης, η καινοτομία χωρίζεται σε δύο γενικές κατηγορίες: την καινοτομία προϊόντος ή διαδικασίας και την οργανωσιακή καινοτομία ή καινοτομία μάρκετινγκ. Περαιτέρω, η καινοτομία προϊόντος διακρίνεται σε καινοτομία αγαθών ή και υπηρεσιών και η καινοτομία διαδικασίας διακρίνεται σε καινοτομία διαδικασιών παραγωγής, μεθόδων διανομής και δραστηριοτήτων υποστήριξης διαδικασιών.

Η οργανωσιακή καινοτομία αναφέρεται κυρίως στην καινοτομία επιχειρησιακών πρακτικών για οργανωσιακές διαδικασίες, την καινοτομία οργάνωσης της εργασίας και λήψης αποφάσεων και την καινοτομία στις εξωτερικές σχέσεις, ενώ η καινοτομία μάρκετινγκ αναφέρεται κυρίως στις καινοτομίες σχεδιασμού και συσκευασίας, τοποθέτησης των προϊόντων, προώθησης και τιμολόγησής τους.

Οι επιχειρηματίες που ακολουθούν αυτές τις πρακτικές και επενδύουν στην καινοτομία εκτιμούν

ότι ο συνδυασμός της επιχειρηματικότητας, του ανθρώπινου δυναμικού και των νέων τεχνολογιών αποτελεί το «κλειδί», τη μόνη διέξοδο από την κρίση.

Πόσο καθοριστικός μπορεί να είναι σήμερα ο ρόλος της καινοτομίας στην ανάπτυξη μιας επιχείρησης;

Καινοτομία και ανάπτυξη επιχειρηματικότητας

Ο κύριος Δημήτρης Λακασάς, πρόεδρος και διευθύνων σύμβουλος της Olympia Electronics ΑΕ, ο οποίος βραβεύθηκε πρόσφατα ως «Καινοτόμος Επιχειρηματίας» στον διαγωνισμό της ΕΥ «Επιχειρηματίας της Χρονιάς», αναφέρει απαντώντας στο παραπάνω ερώτημα: «Η καινοτομία οδηγεί στην παραγωγή νέων προϊόντων ή στη βελτίωση άλλων

Σύμφωνα με την περιγραφή του Εθνικού Κέντρου Τεκμηρίωσης, η καινοτομία χωρίζεται σε δύο γενικές κατηγορίες: την καινοτομία προϊόντος ή διαδικασίας και την οργανωσιακή καινοτομία ή καινοτομία μάρκετινγκ.

και δικαίως θεωρείται το απαραίτητο υπόβαθρο πάνω στο οποίο οι εθνικές οικονομίες στηρίζουν την αύξηση της παραγωγικότητας και τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητάς τους. Για τον λόγο αυτό, μια σειρά από μελέτες βασισμένες σε εμπειρικά δεδομένα συνέδεσαν σε διάφορα επίπεδα ανάπτυξης (επιχείρηση, κλάδο, οικονομία) την καινοτομία με την ανάπτυξη».

Όπως ο ίδιος αναφέρει, η καινοτομία προσφέρει ανταγωνιστικό πλεονέκτημα στις επιχειρήσεις, καθώς:

- συμβάλλει στην προσαρμοστικότητά τους στο μεταβαλλόμενο επιχειρηματικό περιβάλλον,
- αυξάνει την παραγωγικότητα, την κερδοφορία, την ευελιξία της παραγωγικής διαδικασίας και την ποιότητα των προσφερόμενων προϊόντων/υπηρεσιών τους,
- συμβάλλει στην αύξηση της ικανοποίησης των πελατών,
- μπορεί να δημιουργήσει νέες αγορές.

«Οι ελληνικές επιχειρήσεις έχουν την τάση να δημιουργήσουν κατάλληλες συνθήκες και υποδομές για μια νέα προοπτική στις επιχειρήσεις τους, εντάσσοντας την καινοτομία ως ένα κομμάτι αξιόλογο και εργαλείο για βελτίωση-ανάπτυξη των επιχειρήσεών τους» σημειώνει ο κύριος Λακασάς.

Η εγχώρια ζήτηση αποτελεί τον βασικό παράγοντα προσδιορισμού του εισοδήματος σε όλες τις οικονομίες του πλανήτη. Λόγω όμως της οικονομικής κρίσης που βιώνει η χώρα μας τα τελευταία χρόνια, του μικρού μεγέθους της ελληνικής αγοράς και της αναμενόμενης περιορισμένης εγχώριας ζήτησης, οι καινοτόμες επιχειρήσεις έχουν στρέψει το ενδιαφέρον τους ακόμη περισσότερο στην εξωτερική αγορά. Οι περισσότερες επιχειρήσεις που επενδύουν στην καινοτομία εκτιμούν ότι ένα καινοτόμο προϊόν, συνήθως, αποτελεί προϋπόθεση και αναγκαιότητα, προκειμένου να «ξεκλειδώσουν» αγορές στο εξωτερικό.

Ο κύριος Λακασάς, ωστόσο, εκτιμά σχετικά ότι «ένα καινοτόμο προϊόν είναι σίγουρα ικανό να ανοίξει "πόρτες" διεθνών αγορών. Όμως, για να εισχωρήσει με σιγουριά και βεβαιότητα στις διεθνείς αγορές, δεν θα πρέπει να διαθέτει μόνο εξαιρετικά καινοτόμα προϊόντα σε ανταγωνιστικές τιμές, αλλά πρέπει να πείσει τους αγοραστές ότι έχει αποτελεσματικές εσωτερικές διαδικασίες, όπως επάρκεια στελεχών, πιστοποιημένες διαδικασίες συμμόρφωσης και υγιεινής, υπεύθυνο after sales service».

αφιέρωμα

Ένα επιχειρηματικό σχέδιο, ωστόσο, για να αποδώσει απαιτεί αποτελεσματική υλοποίηση. Αυτή, με τη σειρά της, απαιτεί από τη μία την ανάπτυξη, την κινητοποίηση και την αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού και από την άλλη την αξιοποίηση των σύγχρονων τεχνολογιών.

Επιπλέον, τονίζει: «Όλα αυτά, βέβαια, απαιτούν μια πολύ δύσκολη και υψηλού κόστους προσπάθεια, αλλά αν πετύχει, τότε ανοίγουν ακόμη και οι πόρτες των πιο δύσκολων αγορών».

Η καινοτομία αποκτά ολοένα και μεγαλύτερη σημασία στις κοινωνίες της γνώσης, καθώς κανείς δεν μπορεί να παραβλέψει τις προκλήσεις που μας επιφυλάσσει το μέλλον. Σύμφωνα με όσα αναφέρει ο πρόεδρος και διευθύνων σύμβουλος της Olympra Electronics, «την επόμενη δεκαετία θα μεταφερθούμε από την Κοινωνία της Γνώσης στην Κοινωνία των Δεδομένων (Data Society). Στην Ελλάδα, και στην Ευρώπη γενικότερα, η δημιουργικότητα και η καινοτομία αποτελούν κείρια μέσα για την ανάπτυξη της κοινωνίας και τη μελλοντική επιτυχία».

Για την εταιρεία, μάλιστα, της οποίας ηγείται αναφέρει ότι η καινοτομία αποτελεί μονόδρομο, αφού ο κλάδος στον οποίο δραστηριοποιείται αναπτύσσεται συνεχώς και μόνο με την καινοτομία και τη συνεκόμενη βελτίωση μπορεί να κάνει τα προϊόντα της ανταγωνιστικά.

Ο καινοτόμος επιχειρηματίας

Στο ερώτημα «αν υπάρχει “συνταγή” καινοτομίας και πώς, τελικά, ένας επιχειρηματίας γίνεται καινοτόμος» ο κύριος Λακασάς απαντά: «Ένας επιχειρηματίας γίνεται καινοτόμος χάρη στα δικά του χαρακτηριστικά και τις δεξιότητές του, αλλά και στα κοινά χαρακτηριστικά που έχει με τα άτομα με τα οποία συνεργάζεται. Καινοτόμος επιχειρηματίας είναι εκείνος που είναι ανοικτός στην αλλαγή, που είναι προνοητικός στην αλλαγή και αναζητάει συνεχώς το τι μπορεί να ακολουθήσει αυτήν την αλλαγή».

Επισημαίνω ότι το σημείο-κλειδί της καινοτομίας είναι η ομαδικότητα, γιατί χωρίς κουλτούρα ομαδικότητας είναι αδύνατον να εφαρμοστεί η καινοτομία».

Για του λόγου το αληθές, ο κύριος Λακασάς δεν παραλείπει να αναγνωρίσει το όραμα του πατέρα του, Νίκου Λακασά, και του συνεταίρου του, Παναγιώτη Αρβανιτιδή, καθώς και το όραμα της δεύτερης γενιάς, που όλοι μαζί, όπως αναφέρει, συνεχίζουν ενωμένοι, με δημιουργικότητα, το μεγάλο όραμα των δύο ιδρυτών.

Σε ό,τι αφορά την ανάπτυξη της καινοτομίας στο επιχειρηματικό περιβάλλον, ο ίδιος σημειώνει: «Στο επιχειρηματικό περιβάλλον, η καινοτομία έχει εξαιρετική σημασία. Η εταιρεία μας, εδώ και χρόνια, έχει επενδύσει στον τομέα της Έρευνας και της Ανάπτυξης (R&D), με το 10% του ανθρώπινου δυναμικού της να εργάζεται σε αυτό το νευραλγικό τμήμα, ενώ έχει δαπανήσει ένα σεβαστό ποσό για την απόκτηση πιστοποιητικών που συνοδεύουν τα προϊόντα της. Επίσης, αισθητή είναι η παρουσία της σύνδεσής της με την πανεπιστημιακή κοινότητα, με παράλληλες εκδηλώσεις, χορηγική υποστήριξη και απασχόληση επιστημονικού προσωπικού. Το πιο βασικό όμως είναι η θέσπιση φορολογικών κινήτρων για την ενδυνάμωση της εφαρμοσμένης έρευνας στις επιχειρήσεις».

Χρηματοδότηση της καινοτομίας- EquiFund

Η καινοτομία για να υποστηριχθεί και να αναπτυχθεί, εκτός από όραμα, χρειάζεται και τους ανάλογους οικονομικούς πόρους. Πρόσφατα, ο ανα-

1. ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ ΒΑΣΙΚΟΣ ΠΥΛΩΝΑΣ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟΥ...

Μέσο: . . . . . ΧΡΗΜΑ

Ημ. Έκδοσης: . . .01/05/2018 Ημ. Αποδελτίωσης: . . .11/07/2018

Σελίδα: 77

πληρωτής υπουργός Οικονομίας και Ανάπτυξης, Αλέξης Χαρίτσης, στο πλαίσιο του σχεδιασμού του νέου παραγωγικού μοντέλου της χώρας, το οποίο, όπως δήλωσε, θα στηρίζεται στη βιομηχανία, τις εξαγωγές και την καινοτομία, ανακοίνωσε την ενίσχυση καινοτόμων ΜμΕ με κεφάλαια ύψους 500 εκατ. ευρώ.

Ήδη ξεκίνησε η διαδικασία χρηματοδότησης μικρομεσαίων επιχειρήσεων μέσω του νέου χρηματοοικονομικού «εργαλείου» που δημιούργησε το Υπουργείο Οικονομίας και Ανάπτυξης σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕπ). Ο λόγος για το Ταμείο Συνεπενδύσεων (EquiFund), το μεγαλύτερο Ταμείο στην Ευρώπη, το οποίο έχει αποσπασεί τα εύσημα από την επιχειρηματική κοινότητα και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Το EquiFund ενεργοποιήθηκε με κονδύλια της τάξης των 260 εκατ. ευρώ, εκ των οποίων τα 200 εκατ. ευρώ αφορούν στην εθνική συμμετοχή (ΕΣΠΑ) και τα 60 εκατ. πόρους του Ευρωπαϊκού Ταμείου Επενδύσεων (EIF) –βραχίονα της ΕΤΕπ–, το οποίο είναι και διαχειριστής του Ταμείου, ενώ προβλέπονται επιπλέον κεφάλαια από διεθνή πιστωτικά ιδρύματα και ιδιώτες επενδυτές.

Ήδη έχουν υπογραφεί συμφωνίες με 9 υποταμεία, τα οποία έχουν ξεκινήσει τις επαφές με υποψήφιες επιχειρήσεις. Τα κονδύλια που θα διαθέσουν τα 9 αυτά υποταμεία για την ενίσχυση καινοτόμων επιχειρήσεων –μέσω της συμμετοχής τους στα μετοχικά κεφάλαια– αναμένεται να κυμανθούν γύρω στα 400-500 εκατ. ευρώ μέσα στην επόμενη πενταετία, κινητοποιώντας συνολικούς πόρους της τάξης του 1 δισ. ευρώ.

Ο κύριος Χαρίτσης, κατά την ανακοίνωση του προγράμματος, ανέφερε: «Με το Ταμείο Συνεπενδύσεων (EquiFund) που δημιουργήσαμε σε συνεργασία με το EIF, στηρίζουμε έμπρακτα τις νεοφυείς και καινοτόμες μικρομεσαίες επιχειρήσεις, με στοχευμένη χρηματοδότηση, τεχνική υποστήριξη για κάθε στάδιο ανάπτυξής τους και προώθηση των συνεργειών τους με μεγάλους διεθνείς και εγχώριους επενδυτές. Το EquiFund, το μεγαλύτερο τέτοιο Ταμείο που υλοποιείται αυτή τη στιγμή στην Ευρώπη με πόρους ΕΣΠΑ, έχει καινοτόμα χαρακτηριστικά, καθώς οι επενδυτές δεν βάζουν μόνο κεφάλαια, αλλά συμμετέχουν στο ίδιο το σχήμα, μεταφέρουν τεχνογνωσία και διευκολύνουν τις συμπράξεις μεταξύ των επιχειρήσεων».

Το EquiFund αναμένεται να τονώσει την ελληνική οικονομία, λόγω της δυνατότητας που παρέχει για ανεύρεση χρηματοδότησης μέσω συμμετοχών στα κεφάλαια των επιχειρήσεων, σε μια εποχή που ένα από τα μεγαλύτερα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι επιχειρήσεις –πρωτίστως οι καινοτόμες– είναι η εξασφάλιση ρευστότητας και η ανεύρεση κεφαλαίων.

Η φιλοσοφία του EquiFund είναι τέτοια ώστε να βοηθήσει στοχευμένα και μακροπρόθεσμα την ελληνική οικονομία. Ο ολιστικός χαρακτήρας του Ταμείου συνδέεται με το ιδιαίτερο χαρακτηριστικό που έχει, ότι δηλαδή συνιστά μια μοναδική πρωτοβουλία δημόσιας αρχής που στηρίζει τις επιχειρήσεις από τα πολύ πρωταρχικά στάδια μέχρι την ανάπτυξή τους, έχοντας ταυτόχρονα δεσμεύσει σημαντικούς δημόσιους πόρους. Στόχος του είναι να δημιουργήσει ποιοτικές θέσεις εργασίας και να συμβάλει στην απασχόληση της χώρας με υψηλά εξειδικευμένο

επιστημονικό προσωπικό. Παράλληλα, θέλει να βάλει φρένο στη διαρροή νέων επιστημόνων προς το εξωτερικό και να αντιστρέψει τη διαδικασία αυτή με την επιστροφή τους στην Ελλάδα, να μετατρέψει δηλαδή το brain drain σε brain gain.

Το Ταμείο έχει σχεδιαστεί στη βάση τριών «παράθυρων» και συγκεκριμένα ένα για τον τομέα της καινοτομίας και δύο για τους τομείς της γενικής επιχειρηματικότητας.

Πρόκειται για τα «παράθυρα»:

- α) Innovation Window
- β) Early Stage Venture Capital Funds
- γ) Growth Stage Private Equity Funds

Innovation Window

Το Innovation Window εντάσσεται στη γενικότερη πολιτική επιδίωξη η καινοτομία που παράγεται από την Έρευνα να οδηγήσει στην ανάπτυξη της Οικονομίας της Γνώσης, δηλαδή στην παραγωγή πλούτου με βάση τη γνώση που προκύπτει από την ερευνητική δραστηριότητα. Στο Παράθυρο Καινοτομίας περιλαμβάνονται το Ταμείο Μεταφοράς Τεχνολογίας (Technology Transfer Fund-TT Fund) και το Ταμείο Επιτάχυνσης (Accelerator Fund).

Το TT Fund θα στοχεύει έργα και μικρομεσαίες εταιρείες προερχόμενες από ΑΕΙ, ερευνητικά κέντρα ή άλλους οργανισμούς με σημαντική ερευνητική δραστηριότητα. Ο στόχος είναι η αξιοποίηση ερευνητικών αποτελεσμάτων που βρίσκονται σε σχετικό επίπεδο τεχνολογικής ετοιμότητας, η διαμόρφωση επιχειρηματικών σχεδίων και η εμπορική αξιοποίησή τους. Η αξιοποίηση μπορεί να περιλαμβάνει επενδυτικά σχέδια υφιστάμενων επιχειρήσεων, την ίδρυση τεχνολογικών (spin-off, spin-out), την εκμετάλλευση δικαιωμάτων ευρεσιτεχνίας, εκχωρήσεις δικαιωμάτων κ.λπ.

Το Ταμείο Επιτάχυνσης θα στοχεύει ομάδες, έργα και νεοφυείς επιχειρήσεις (startups) οι οποίες συνδέονται με δομές στήριξης της επιχειρηματικότητας, όπως θερμοκοιτίδες, τεχνολογικά πάρκα, χώρους συνεργασίας (co-working spaces), δομές στα ΑΕΙ και στα ερευνητικά κέντρα κ.λπ. Στόχος κατά τη λειτουργία του Ταμείου Επιτάχυνσης είναι να παράσχει την αναγκαία χρηματοδότηση ώστε δράσεις όπως η συμβουλευτική (mentoring-coaching) και η δικτύωση (networking) μεταξύ των ενδιαφερόμενων ομάδων με το επενδυτικό, επιχειρηματικό, ερευνητικό, ακαδημαϊκό οικοσύστημα να ενδυναμωθούν. Στο πλαίσιο του Innovation Window, θα δραστηριοποιηθούν τα funds Metavallon, BigPi, Unifund,

1. ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ ΒΑΣΙΚΟΣ ΠΥΛΩΝΑΣ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟΥ...

Μέσο: . . . . . ΧΡΗΜΑ

Ημ. Έκδοσης: . . .01/05/2018 Ημ. Αποδελτίωσης: . . .11/07/2018

Σελίδα: 78

αφιέρωμα

Velocity Partners, Marathon, Venture Friends, Ellikonos 2 Sicar, EOS Capital Partners και Synergia Hellenic Fund IV.

FinTech: Η καινοτομία στη χρηματοπιστωτική αγορά

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή παρουσίασε πρόσφατα ένα σχέδιο δράσης σχετικά με τα μέσα αξιοποίησης των δυνατοτήτων που προσφέρουν οι τεχνολογικές καινοτομίες στις χρηματοοικονομικές υπηρεσίες (FinTech).

Η Ευρώπη φιλοδοξεί να γίνει ένας παγκόσμιος κόμβος για τη χρηματοοικονομική τεχνολογία, ώστε οι επιχειρήσεις και οι επενδυτές της ΕΕ να μπορούν να αξιοποιούν πλήρως τα πλεονεκτήματα που προσφέρει η ενιαία αγορά σε αυτόν τον ταχέως αναπτυσσόμενο τομέα.

Ως πρώτη σημαντική ενέργεια στο πλαίσιο αυτού του σχεδίου η Επιτροπή προτείνει επίσης νέους κανόνες που θα βοηθήσουν τις πλατφόρμες πληθοχρηματοδότησης (crowdfunding) να αναπτυχθούν σε ολόκληρη την ενιαία αγορά της ΕΕ. Το νέο σχέδιο δράσης έχει ως στόχο να δώσει στον χρηματοπιστωτικό τομέα τη δυνατότητα να αξιοποιήσει τις ταχέως εξελισσόμενες νέες τεχνολογίες, όπως την τεχνολογία blockchain, την τεχνητή νοημοσύνη και τις υπηρεσίες υπολογιστικού νέφους. Ταυτόχρονα, επιδιώκει να καταστήσει τις

αγορές ασφαλέστερες και ευκολότερα προσβάσιμες σε νέους παράγοντες, κάτι που θα ωφελήσει τους καταναλωτές, τους επενδυτές, τις τράπεζες, καθώς και τις νεοεισερχόμενες επιχειρήσεις.

Επιπλέον, η Επιτροπή προτείνει ένα πανευρωπαϊκό σήμα για τις πλατφόρμες, ώστε μια πλατφόρμα που έχει λάβει άδεια σε ένα κράτος-μέλος να μπορεί να δραστηριοποιείται σε ολόκληρη την ΕΕ. Το σχέδιο δράσης εντάσσεται στις προσπάθειες της Επιτροπής να οικοδομήσει μια Ένωση Κεφαλαιαγορών και μια πραγματική ενιαία αγορά χρηματοοικονομικών υπηρεσιών για τους καταναλωτές. Αποτελεί, επίσης, μέρος της προσπάθειας για τη δημιουργία μιας Ψηφιακής Ενιαίας Αγοράς. Στόχος της Επιτροπής είναι να αποκτήσουν οι κανόνες της ΕΕ πιο μακρόπνοο προσανατολισμό και να προσαρμοστούν στις τεχνολογικές εξελίξεις.

Ο Βάλντις Ντομπρόβσκις, αντιπρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και επίτροπος αρμόδιος για τη Χρηματοπιστωτική Σταθερότητα, τις Χρηματοπιστωτικές Υπηρεσίες και την Ένωση Κεφαλαιαγορών, δήλωσε σχετικά: «Για να μπορούν οι ευρωπαϊκές καινοτόμες επιχειρήσεις να ανταγωνίζονται σε παγκόσμιο επίπεδο, χρειάζονται πρόσβαση σε κεφάλαια, χώρο για πειραματισμό και δυνατότητες ανάπτυξης. Αυτή είναι η βασική παραδοχή του σχεδίου δράσης για τη χρηματοοικονομική τεχνολογία. (FinTech). Η άδεια της ΕΕ για την

Λόγω όμως της οικονομικής κρίσης που βιώνει η χώρα μας τα τελευταία χρόνια, του μικρού μεγέθους της ελληνικής αγοράς και της αναμενόμενης περιορισμένης εγχώριας ζήτησης, οι καινοτόμες επιχειρήσεις έχουν στρέψει το ενδιαφέρον τους ακόμη περισσότερο στην εξωτερική αγορά.

πληθοχρηματοδότηση θα βοηθήσει τις σχετικές πλατφόρμες να αναπτυχθούν στην Ευρώπη. Θα τις βοηθήσει να φέρνουν σε επαφή επενδυτές και επιχειρήσεις από όλη την ΕΕ, δίνοντας έτσι περισσότερες ευκαιρίες στις επιχειρήσεις και τους επενδυτές να προβάλλουν τις ιδέες τους σε μια ευρύτερη βάση χρηματοδοτών».

Σχέδιο δράσης για τη χρηματοοικονομική τεχνολογία

Ο χρηματοπιστωτικός τομέας είναι ο μεγαλύτερος χρήστης ψηφιακών τεχνολογιών και συμβάλλει ουσιαστικά στον ψηφιακό μετασχηματισμό της οικονομίας. Το νέο σχέδιο δράσης προβλέπει 23 πρωτοβουλίες, που στοχεύουν στην ανάπτυξη καινοτόμων επιχειρηματικών μοντέλων, στην προώθηση της υιοθέτησης νέων τεχνολογιών, στην ενίσχυση της ασφάλειας στον κυβερνοχώρο και στην ακεραιότητα του χρηματοπιστωτικού συστήματος. Ειδικότερα:

Η Επιτροπή θα φιλοξενήσει ένα ευρωπαϊκό εργαστήριο χρηματοοικονομικής τεχνολογίας (FinTech Laboratory), στο πλαίσιο του οποίου ευρωπαϊκές και εθνικές αρχές θα συνεργάζονται με παρόχους τεχνολογίας σε ένα ουδέτερο, μη εμπορικό περιβάλλον.

Η Επιτροπή έχει ήδη δημιουργήσει το παρατηρητήριο-φόρουμ της ΕΕ για την τεχνολογία blockchain. Επίσης, θα υποβάλει, εντός του 2018, έκθεση σχετικά με τις προκλήσεις και τις ευκαιρίες των περιουσιακών στοιχείων που βασίζονται σε κρυπτονομίσματα και θα καταρτίσει μια ολοκληρωμένη στρατηγική σχετικά με την τεχνολογία καταμεμημένου καθολικού και την τεχνολογία blockchain, που θα καλύπτει όλους τους τομείς της οικονομίας. Το καταμεμημένο καθολικό είναι μια ηλεκτρονική βάση δεδομένων για κοινή χρήση μέσω δικτύου. Το πιο γνωστό είδος καταμεμημένου καθολικού είναι η τεχνολογία blockchain.

Θα πραγματοποιηθούν διαβουλεύσεις σχετικά με τον καλύτερο τρόπο προώθησης της ψηφιοποίησης πληροφοριών που δημοσιεύονται από εισηγμένες εταιρείες στην Ευρώπη, μεταξύ άλλων με τη χρήση καινοτόμων τεχνολογιών για τη διασύνδεση των εθνικών βάσεων δεδομένων. Ως αποτέλεσμα, οι επενδυτές θα έχουν ευκολότερη πρόσβαση σε βασικές πληροφορίες που θα τους βοηθούν στις επενδυτικές αποφάσεις τους.

Η Επιτροπή θα διοργανώσει επίσης εργαστήρια για τη βελτίωση της ανταλλαγής πληροφοριών

όσον αφορά την ασφάλεια στον κυβερνοχώρο. Επίσης, με βάση τις οδηγίες των Ευρωπαϊκών Εποπτικών Αρχών, θα παρουσιάσει σχέδιο με βέλτιστες πρακτικές σχετικά με το περιβάλλον προστατευμένης εκτέλεσης. Ένα περιβάλλον προστατευμένης εκτέλεσης είναι ένα πλαίσιο που έχει δημιουργηθεί από ρυθμιστικές αρχές, το οποίο παρέχει τη δυνατότητα σε νεοφυείς επιχειρήσεις στον τομέα της χρηματοοικονομικής τεχνολογίας και σε άλλες καινοτόμες επιχειρήσεις να πραγματοποιούν ζωντανές δοκιμές σε ελεγχόμενο περιβάλλον, υπό την εποπτεία ρυθμιστικής αρχής. Το περιβάλλον προστατευμένης εκτέλεσης χρησιμοποιείται όλο και περισσότερο, κυρίως στις ανεπτυγμένες χρηματοπιστωτικές αγορές.

Κανονισμός σχετικά με την πληθοχρηματοδότηση (crowdfunding)

Η πληθοχρηματοδότηση βελτιώνει την πρόσβαση στη χρηματοδότηση, ιδίως για τις νεοφυείς και τις μικρές επιχειρήσεις. Μια νεοφυής επιχείρηση μπορεί να παρουσιάσει το σχέδιό της σε διαδικτυακή πλατφόρμα και να ζητήσει δανειακή χρηματοδότηση («δανειοδότηση μεταξύ ιδιωτών») ή χρηματοδότηση με τη μορφή συμμετοχής στο κεφάλαιο. Οι επενδυτές λαμβάνουν χρηματοοικονομικές αποδόσεις από τις επενδύσεις τους. Επί του παρόντος, είναι δύσκολο για πολλές πλατφόρμες να επεκτείνουν τις δραστηριότητές τους σε άλλες χώρες της ΕΕ. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο η πληθοχρηματοδότηση δεν είναι ανεπτυγμένη στην ΕΕ σε σύγκριση με άλλες μεγάλες παγκόσμιες οικονομίες. Επιπλέον, η αγορά της ΕΕ είναι κατακερματισμένη.

Ένα από τα μεγαλύτερα εμπόδια είναι η έλλειψη κοινών κανόνων σε ολόκληρη την ΕΕ. Οι λειτουργικές δαπάνες και οι δαπάνες συμμόρφωσης αυτών των πλατφορμών είναι αυξημένες, γεγονός που τις αποτρέπει από το να επεκταθούν σε διασυνοριακό επίπεδο.

Η νέα πρόταση της Επιτροπής εκτιμάται ότι θα διευκολύνει τις εν λόγω πλατφόρμες να προσφέρουν τις υπηρεσίες τους σε όλη την ΕΕ και θα βελτιώσει την πρόσβαση των επιχειρήσεων σε αυτήν την καινοτόμα μορφή χρηματοδότησης. Μετά την έγκρισή του από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, ο προτεινόμενος κανονισμός θα δώσει τη δυνατότητα στις πλατφόρμες να υποβάλουν αίτηση για σήμα της ΕΕ με βάση ένα ενιαίο σύνολο κανόνων. Με τον τρόπο αυτό, θα μπορούν να προσφέρουν τις υπηρεσίες τους σε όλη την ΕΕ. Οι επενδυτές στις πλατφόρμες

πληθοχρηματοδότησης θα προστατεύονται με σαφείς κανόνες για την κοινοποίηση πληροφοριών, τη διακυβέρνηση και τη διαχείριση των κινδύνων, καθώς και με μια συνεκτική προσέγγιση όσον αφορά την εποπτεία.

Καινοτομία και απασχόληση

Η καινοτομία βρίσκεται στο επίκεντρο της στρατηγικής της ΕΕ για τη δημιουργία ανάπτυξης και απασχόλησης. Τα κράτη-μέλη ενθαρρύνονται να επενδύουν το 3% του ΑΕΠ τους στην Έρευνα και Ανάπτυξη (R&D) μέχρι το 2020 (1% δημόσια χρηματοδότηση, 2% επενδύσεις ιδιωτικού τομέα). Με αυτόν τον τρόπο, εκτιμάται ότι θα δημιουργηθούν 3,7 εκατομμύρια θέσεις εργασίας και θα αυξηθεί το ετήσιο ΑΕΠ της ΕΕ κατά 800 περίπου δισ. ευρώ. Με την πρωτοβουλία «Ένωση της Καινοτομίας», η ΕΕ εστιάζει τις προσπάθειες –και τη συνεργασία της με τρίτες χώρες– στην επιτυχή αντιμετώπιση των μεγάλων προκλήσεων της εποχής μας: ενέργεια, επισιτιστική ασφάλεια, κλιματική αλλαγή και γήρανση του πληθυσμού. Στο πλαίσιο αυτό, το Δημόσιο παρεμβαίνει για να παρέχει κίνητρα στον ιδιωτικό τομέα και να άρει τα εμπόδια που δυσχεραίνουν την εφαρμογή των καινοτόμων ιδεών στην αγορά. Τέτοιου είδους εμπόδια είναι η έλλειψη χρηματοδότησης, ο κατακερματισμός των ερευνητικών προγραμμάτων και αγορών, η περιορισμένη χρήση δημόσιων διαγωνισμών για την καινοτομία και οι καθυστερήσεις στη θέσπιση προτύπων.

Η ΕΕ προωθεί επίσης τη δημιουργία ενός ενιαίου Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας, εντός του οποίου οι ερευνητές θα μπορούν να εργάζονται οπουδήποτε στην ΕΕ, ενώ θα παρέχεται στήριξη στη διασυνοριακή συνεργασία.

Εκπαίδευση

Τελευταίος, αλλά εξίσου σημαντικός, παράγοντας αναφοράς είναι η εκπαίδευση. Η αρχή και το τέλος για την προσέγγιση της καινοτόμου αντίληψης.

Ο Κώστας Φωτιάκης, αναπληρωτής υπουργός Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων για θέματα Έρευνας και Καινοτομίας, ανακοίνωσε πρόσφατα ότι για πρώτη φορά οι επενδύσεις για την έρευνα και την καινοτομία στην Ελλάδα φθάνουν το 1% του ΑΕΠ. Όπως ανέφερε, η κυβέρνηση δίνει κίνητρα για την επιστροφή νέων επιστημόνων από το εξωτερικό, μέσω του Ιδρύματος Έρευνας και Καινοτομίας, με χρηματοδότηση 240 εκατ. ευρώ και τη δημιουργία 1.100 νέων θέσεων ερευνητών σε ΑΕΙ και ερευνητικά κέντρα. ● ● ●